

Místní jména v oblasti Tornionlaakso

Soňa Wojnarová se ve své práci věnuje v českém prostředí neznámému tématu: pomístním jménům ve vícejazyčné oblasti Tornionlaakso, která se rozkládá v severní části Finska a Švédska, čímž příhodně propojuje své dva studijní obory – finská a švédská studia. Těžištěm výzkumu je však oblast finských toponym na současné hranici obou států a faktorů, které se na jejich vzniku podílely. Autorka při sběru materiálu využila jak bohatých sbírek Archivu jmen (Nimiarkisto) v Helsinkách, tak podrobných map finského kartografického ústavu (Maanmittauslaitos).

Toponomastika patří ve Finsku k oborům s velmi dlouhou tradicí sahající až do 17. století a vědecký (i laický) zájem o ni je trvalý. Autorka tak měla k dispozici značné množství sekundární literatury ve finštině, s níž se seznámila a kterou při svém výzkumu využila.

Práce je Kromě Úvodu a Závěru rozdělena do dvou hlavních částí. První část zahrnuje kapitoly 2. a 3., které se věnují vymezení tématu práce a charakteristice oblasti sběru materiálu, tedy Tornionlaakso, a to jak z geografického, historického i jazykového hlediska. Kap. 4. definuje oblast výzkumu a zkoumaný materiál. Druhá část je věnována analýze sebraného materiálu z hlediska slovotvorných procesů (kap. 5) a z hlediska vlivu okolních jazyků (kap. 6).

Za velmi přínosnou lze považovat i bohatou obrazovou přílohu práce, která obsahuje jazykové, historické i současné mapy zkoumané oblasti. Pozoruhodné je i srovnání některých míst na fotografii a na mapě (obr. 7 a 8 či 9 a 10).

Vzhledem k tomu, že v češtině dosud neexistuje mnoho studií o dané problematice, musela se S. Wojnarová vyrovnat i s tím, jak finskou toponomastickou terminologií přizpůsobit té české. Domnívám se, že se s tímto problémem vyrovnala velmi zdařile. Upozorňuje na rozdíly v klasifikaci pomístních jmen ve finské a české tradici, avšak vcelku pochopitelně vychází z klasifikace finské. Poněkud zavádějící je samotný název BP, v němž místo termínu pomístní jména figuruje termín místní jména, což je dáno nešťastnou praxí, kdy je třeba název bakalářské či magisterské práce závazně nahlásit nejméně rok před jejím dokončením, a to často v situaci, kdy student/ka ještě není plně seznámen/a se zkoumanou problematikou.

Práce je celkově na dobré jazykové úrovni, vykazuje však jisté jazykové nedostatky, stylistické i formální nesrovnalosti:

- termín „genetiv“ na několika místech je patrně pozůstatkem práce s finskými prameny (např. s. 30, 31, 32)
- nedostatky v interpunkci (chybějící čárky – např. s. 17, 34, 41)
- různé formy odkazu pro jediný sekundární zdroj: Latomaa & Nuolijärvi (s. 22); Latomaa, Nuolijärvi (s. 22); Latomaa, S., Nuolijärvi, P. (s. 63)
- překlepy: např. „která se váží některým oblastem“ (s. 14), „Tornilaakso“ (s. 47), „ze severních sámštiny“ (s. 57)

Celkově je však třeba vyzdvihnout neotřelou volbu tématu práce, pečlivé zpracování rozsáhlého materiálu i skutečnost, že se autorka seznámila s velkým množstvím nejen finské sekundární literatury. BP S. Wojnarové přináší celou řadu zajímavých zjištění nejen o pomístních jménech dané oblasti, ale také o tamní jazykové situaci a jazykových kontaktech mezi finštinou, švédštinou a sámštinou (zejména severní).

Pro další potřeby oboru jistě velmi dobře poslouží i tabulky 2-5, v nichž autorka podrobně vysvětluje jednotlivé krajinné prvky, jejichž názvy jsou často součástí zkoumaných pomístních jmen, stejně jako souhrn nářečních variant a apelativ přejatých z dalších jazyků uvedených v tabulkách 6-8. Oceňuji také, že se autorka pokusila sepsat několikastránkové shrnutí ve finštině, byť obsahuje jisté syntaktické i morfologické chyby (např. *etälään, tärkempi, sellaisiin prosessiin*).

Přes výše uvedené drobné výhrady bakalářská práce Soni Wojnarové splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě. Navrhuji hodnotit ji známkou výborně.

V Praze, 3. 9. 2015

Mgr. Lenka Fárová, Ph.D.

vedoucí práce